

ที่ มท ๐๘๐๑.๕/ว. ๑๐๕๖

สำนักงาน จ.ส.ท. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยการรับจํานำ การไถ่ถอนทรัพย์สินจํานำ และการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยการรับจํานำ การไถ่ถอนทรัพย์สินจํานำ และการจําหน่าย
ทรัพย์สินหลุดจํานำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. ได้วางระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำ
ของสถานธนานุบาล พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครองว่าด้วย
การไถ่ถอนทรัพย์สินรับจํานำของสถานธนานุบาล พ.ศ. ๒๕๒๐ และระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ว่าด้วยการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำของสถานธนานุบาลของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๔
และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

ในคราวการประชุมคณะกรรมการ จ.ส.ท. ครั้งที่ ๘/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๓
ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ประกาศใช้ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยการรับจํานำ การไถ่ถอนทรัพย์สินจํานำ
และการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้การปฏิบัติงาน
ของสถานธนานุบาลเกี่ยวกับการรับจํานำ การไถ่ถอนทรัพย์สินจํานำและการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางเดียวกัน พร้อมทั้งให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานะการณ์
ในปัจจุบัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานธนานุบาลทราบ
และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรัตน์ สกลพันธ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ประธานกรรมการ จ.ส.ท.

ฝ่ายตรวจสอบรายงาน

โทร. ๐-๒๒๔๔-๘๓๘๑

โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๘๓๘๒

หมายเหตุ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2553 เป็นต้นไป

“ดำรงธรรมนำไทยไว้ระอาด”

ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.

ว่าด้วยการรับจํานำ การไถ่ถอนทรัพย์สินจํานำ และการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำของสถานธนาณูบาล
ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการ
รับจํานำของสถานธนาณูบาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการ
ไถ่ถอนทรัพย์สินรับจํานำของสถานธนาณูบาล พ.ศ. ๒๕๒๐ และระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง
ว่าด้วยการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำของสถานธนาณูบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ (๖) และข้อ ๑๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย
การส่งเสริมการดำเนินงานกิจการสถานธนาณูบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงออก
ระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยการรับจํานำ การไถ่ถอน
ทรัพย์สินจํานำ และการจําหน่ายทรัพย์สินหลุดจํานำของสถานธนาณูบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๓ ”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำของสถานธนาณูบาล
พ.ศ. ๒๕๒๐

(๒) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำของสถานธนาณูบาล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

(๓) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำของสถานธนาณูบาล
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖

(๔) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำของสถานธนาณูบาล
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

(๕) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำของสถานธนาณูบาล
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๖) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการรับจํานำของสถานธนาณูบาล
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๖

(๗) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ว่าด้วยการรับจํานำ
ของสถานธนาณูบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๘) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการไต่ถอนทรัพย์สินรับจำนำของสถานธนาณบาล พ.ศ. ๒๕๒๐

(๙) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาณบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๑๔

(๑๐) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาณบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๘

(๑๑) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาณบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

(๑๒) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาณบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓

(๑๓) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาณบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕

(๑๔) ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. กรมการปกครอง ว่าด้วยการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาณบาลของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๑

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการอื่นใดที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการ จ.ส.ท. รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้และมีอำนาจตีความหรือวินิจฉัยปัญหา ยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามมาตรา ๒๕๒๑ นี้ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่สถานธนาณบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติตามมาตรา ๒๕๒๑ นี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับประธานกรรมการ จ.ส.ท. ก่อนการปฏิบัติ

ประธานกรรมการ จ.ส.ท. อาจมอบอำนาจเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่งให้รองประธานกรรมการ จ.ส.ท. ผู้จัดการใหญ่ จ.ส.ท. หรือหัวหน้าสำนักงาน จ.ส.ท. ก็ได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองคการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองคการบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

“สถานธนาณบาล” หมายความว่า โรงรับจำนำตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำซึ่งตั้งขึ้นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ทรัพย์สินจำนำ” หมายความว่า สิ่งของที่รับจำนำ

หมวด ๒ การรับจำนำ

ข้อ ๖ ห้ามมิให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล รับจำนำทรัพย์สินกรณีดังต่อไปนี้

(๑) รับจำนำในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๑๖ นาฬิกา ถึง ๘ นาฬิกา ในกรณีที่ผู้จำนำมาถึงสถานธนาณูปาลก่อนเวลา ๑๖ นาฬิกา ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการรับจำนำจนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้จะต้องไม่เกินเวลา ๑๘ นาฬิกา

(๒) รับจำนำสิ่งของจากภิกษุ สามเณร หรือเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(๓) รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการ หรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกประกาศดำเนินรูปพรรณของหายได้แจ้งเรื่องของหายต่อสถานธนาณูปาลแล้ว

(๔) รับจำนำทรัพย์สินของตนเองหรือของพนักงานสถานธนาณูปาล เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) รับจำนำทรัพย์สินของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้ตรวจการสถานธนาณูปาล เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๗ ในกรณีมีเหตุควรสงสัยว่าสิ่งของที่มีผู้นำมาจำนำ เป็นสิ่งของที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความผิด ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล แจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องถิ่นทันที

ข้อ ๘ ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล รับจำนำทรัพย์สินจำนำได้ภายในวงเงินรับจำนำไม่เกินรายละเอียด ๑๐๐,๐๐๐ บาท

การรับจำนำทรัพย์สินจำนำประเภททองคำ ให้รับจำนำได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบของราคาทองคำแท่งรับซื้อ ณ วันรับจำนำ

การรับจำนำทรัพย์สินจำนำประเภทเพชร ให้รับจำนำได้ไม่เกินร้อยละหกสิบของราคาซื้อขายเพชรตามที่สำนักงาน จ.ส.ท. กำหนด

การรับจำนำทรัพย์สินจำนำประเภทอื่น ให้รับจำนำได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคาแท้จริงตามสภาพสิ่งของที่จะทำการซื้อขายโดยปกติทั่วไปตามท้องตลาดในวันรับจำนำ

ผู้จัดการสถานธนาณูปาลและผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล รับจำนำทรัพย์สินจำนำรายได้ไว้เกินกว่าราคาหรืออัตราที่กำหนดจนเป็นเหตุให้สถานธนาณูปาลได้รับความเสียหายไม่ว่ากรณีใดต้องชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สถานธนาณูปาล

ข้อ ๙ ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล ที่ทำการรับจำนำดำเนินการเกี่ยวกับการรับจำนำ ดังนี้

(๑) ให้เรียกบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จำนำ หรือเอกสารที่ทางราชการออกให้ ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย โดยตรวจพิจารณาว่าผู้จำนำเป็นบุคคลคนเดียวกับบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารที่ทางราชการออกให้หรือไม่

(๒) ให้ตรวจลักษณะ รูปพรรณ ขนาด น้ำหนัก และหรือจำนวนของทรัพย์สินจำนำ โดยละเอียด โดยให้ลงน้ำหนักตามความเป็นจริง ถ้ามีสิ่งเจือปนให้ลงรายละเอียดให้ชัดเจน และลงน้ำหนัก เหลือทองคำโดยประมาณ

(๓) พิจารณาประเมินราคาทรัพย์สินจำนำ และถ้าผู้จำนำยอมรับราคาที่ประเมิน ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล เขียนราคาประเมินลงในใบสั่ง โดยส่งใบสั่ง ทรัพย์สินจำนำและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จำนำหรือเอกสารที่ทางราชการออกให้ ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย ให้พนักงานเขียนตัว ดำเนินการเกี่ยวกับการรับจำนำต่อไป

ข้อ ๑๐ ให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัวดำเนินการเกี่ยวกับการรับจำนำ ดังนี้

(๑) พิจารณารูปพรรณทรัพย์สินจำนำว่าเป็นสิ่งของต้องห้ามมิให้รับจำนำตามข้อ ๖(๓) หรือไม่ และถ้าเป็นสิ่งของที่ต้องห้ามมิให้รับจำนำ ให้แจ้งผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการ สถานธนาณูปาลทราบโดยทันที

(๒) ให้บันทึกเลขประจำตัวประชาชน ชื่อ ที่อยู่ และสถานที่ออกบัตรของ ผู้จำนำให้ชัดเจน ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายให้บันทึกรายการเกี่ยวกับ เอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งแสดงชื่อ ที่อยู่ของผู้จำนำแทนบัตรประจำตัวประชาชน และ ให้กรอกรายการหรือบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินจำนำในต้นขั้วและปลายขั้วตัวรับจำนำ โดยระบุประเภท ลักษณะรูปพรรณ ขนาด น้ำหนัก และหรือจำนวนของทรัพย์สินจำนำ ตลอดจนจำนวนเงินราคาประเมิน ราคาทรัพย์สินจำนำที่รับจำนำโดยละเอียด

สำหรับตัวรับจำนำที่พิมพ์บนกระดาษต่อเนื่องเพื่อใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้ถือว่า ต้นฉบับตัวรับจำนำเป็นต้นขั้วตัวรับจำนำ และสำเนาตัวรับจำนำเป็นปลายขั้วตัวรับจำนำ

ให้ผู้จำนำลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำและ ปลายขั้วตัวรับจำนำ ถ้าใช้นิ้วหัวแม่มือขวาไม่ได้ให้ใช้นิ้วมืออื่นแทนได้ แต่ต้องหมายเหตุว่าเป็นลายนิ้วมือ ของมือข้างใด โดยให้พิมพ์ลายนิ้วมือให้ชัดเจนซึ่งสามารถตรวจสอบได้

(๓) ให้ฉีกปลายขั้วตัวรับจำนำมอบให้พนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียน พร้อมทรัพย์สินจำนำ และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จำนำ หรือเอกสารที่ทางราชการออกให้ในกรณีที่ผู้จำนำ ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการรับจำนำต่อไป

ข้อ ๑๑ ให้พนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียนดำเนินการเกี่ยวกับการรับจำนำ ดังนี้

(๑) ตรวจรายการในตัวรับจำนำที่พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัวส่งให้ กับทรัพย์สินจำนำว่ามีรูปพรรณตรงกันหรือไม่

(๒) ถ้าไม่ตรงกันให้แจ้งให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการ สถานธนาณูปาลทราบ เพื่อแจ้งให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัวลงรายการให้ถูกต้องตรงกับรูปพรรณทรัพย์สินจำนำ

(๓) ถ้าตรงกันให้ลงรายการทรัพย์สินจำนำ ในทะเบียนรับจำนำ (ส.ธ. ๒) โดยระบุประเภท ลักษณะ รูปพรรณ ขนาด น้ำหนัก และหรือจำนวนของทรัพย์สินจำนำ

(๔) ให้ติดป้ายกำกับทรัพย์สินจำนำให้ตรงกับเลขที่ในทะเบียนรับจำนำ (ส.ธ.๒) และเลขที่ตัวรับจำนำ โดยป้ายกำกับทรัพย์สินจำนำให้แสดงจำนวนสิ่งของที่รับจำนำ จำนวนเงินที่รับจำนำ ขนาดและน้ำหนักสิ่งของที่รับจำนำ

(๕) ให้ส่งมอบบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จำนำ หรือเอกสารที่ทางราชการออกให้ ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย ปลายขั้วตัวรับจำนำ ทรัพย์สินจำนำและใบสั่งซึ่งผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการได้ออกให้ตามข้อ ๙(๓) ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการ ดำเนินการเพื่อจ่ายเงินให้แก่ผู้จำนำต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการ ตรวจสอบทรัพย์สินจำนำอีกครั้งหนึ่ง โดยตรวจสอบดูว่าเป็นสิ่งของที่รับจำนำไว้แต่แรกหรือไม่ และราคารับจำนำตรงกับใบสั่งหรือไม่ และถ้าถูกต้องให้ผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการ จ่ายเงินให้แก่ผู้จำนำ พร้อมทั้งบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จำนำ หรือเอกสารที่ทางราชการออกให้ ในกรณีที่ผู้จำนำไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย และปลายขั้วตัวรับจำนำ

ให้ผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการ เก็บรักษาทรัพย์สินจำนำไว้ก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและปิดผนึกของทรัพย์สินจำนำ การบรรจุและปิดผนึกของทรัพย์สินจำนำผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการจะต้องรู้เห็นด้วยทุกครั้ง ประทับตราผู้จัดการสถานธนาณูปการหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการ แล้วทำการผนึกหีบห่อหรือบรรจุของพลาสติกแล้วแต่กรณีให้เป็นหลักฐานว่าทรัพย์สินนั้นมีสภาพดั้งเดิมเหมือนกับขณะรับจำนำ แล้วจึงส่งมอบทรัพย์สินจำนำให้พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของเพื่อเก็บรักษาต่อไป

ข้อ ๑๓ ให้พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของ จัดเก็บรักษาทรัพย์สินจำนำที่ผู้จัดการสถานธนาณูปการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปการส่งมอบให้ตามข้อ ๑๒ ดังนี้

(๑) ทรัพย์สินจำนำที่เก็บไว้ในห้องนิรภัย ให้เก็บเฉพาะทรัพย์สินจำนำที่อาจสูญหายได้ง่ายและมีมูลค่าสูง ห้ามมิให้นำทรัพย์สินจำนำที่มีขนาดใหญ่หรือมีน้ำหนักมากเข้าไปเก็บรักษาในห้องนิรภัย และให้ทำสมุดแยกประเภททรัพย์สินจำนำที่เก็บรักษาแต่ละวัน โดยระบุประเภทและหมายเลขทรัพย์สินจำนำ ตลอดจนจำนวนเงินที่รับจำนำ

(๒) ทรัพย์สินจำนำที่มีขนาดใหญ่ ให้เก็บรักษานอกห้องนิรภัยและให้ทำสมุดแยกประเภททรัพย์สินจำนำที่เก็บรักษาแต่ละวัน โดยระบุประเภทและหมายเลขทรัพย์สินรับจำนำ ตลอดจนจำนวนเงินรับจำนำ

ข้อ ๑๔ เมื่อปิดการรับจำนำแต่ละวัน ให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัวพนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียน พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของ ตรวจยอดรับจำนำ และจำนวนเงินรับจำนำ เมื่อถูกต้องตรงกันให้พนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียนฉีกสำเนาทะเบียนรับจำนำ (ส.ธ.๒) ส่งมอบให้พนักงานบัญชีเพื่อลงรายการบัญชีการรับจ่ายเงิน (ส.ธ.๑) ต่อไป

หมวด ๓

การไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำ

ข้อ ๑๕ ห้ามมิให้ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล ยอมให้ไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำ กรณีดังต่อไปนี้

(๑) ขอไถ่ถอนในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๑๖ นาฬิกา ถึง ๘ นาฬิกา ในกรณีที่ผู้ขอไถ่ถอนมาถึงสถานธนาณูปาลก่อนเวลา ๑๖ นาฬิกา ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการไถ่ถอนจนกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินเวลา ๑๘ นาฬิกา

(๒) ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล ได้รับแจ้งจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจว่า ทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิดหรือ

(๓) ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล มีเหตุควรสงสัยว่าทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำ เป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด

กรณีผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล ได้รับจำนำไว้โดยสุจริต ให้คืนทรัพย์สินจำนำนั้นให้แก่เจ้าของเมื่อได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการจำนำนั้นครบถ้วนแล้ว

เมื่อผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาล ไม่ยอมให้ไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำ ผู้จัดการสถานธนาณูปาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาณูปาลต้องแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที และต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต (ผู้ว่าราชการจังหวัด) โดยไม่ชักช้า

ข้อ ๑๖ ให้พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของ พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัว จัดทำรายการทรัพย์สินไถ่ถอนแต่ละวันลงในสมุดพิเศษอีกเล่มหนึ่ง โดยให้มีรายการ ดังนี้

(๑) วัน เดือน ปี ที่ไถ่ถอน

(๒) ทรัพย์สินไถ่ถอน รับจำนำวัน เดือน ปีใด ตามตัวเลขที่ใด เล่มที่ใด

ข้อ ๑๗ ให้พนักงานสถานธนาณูปาล ดำเนินการเกี่ยวกับการไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำ ดังนี้

(๑) ให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัว เป็นผู้ค้นหาต้นขั้วตัวรับจำนำ เพื่อให้ผู้ไถ่ถอนลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาในต้นขั้วตัวรับจำนำพร้อมประทับตราไถ่ถอนที่ต้นขั้วตัวรับจำนำ และให้ตรวจสอบว่าเป็นผู้มีสิทธิไถ่ถอนได้หรือไม่

(๒) ให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัว บันทึกเลขประจำตัวประชาชน ชื่อ ที่อยู่ และสถานที่ออกบัตรของผู้ที่ไถ่ถอน หรือในกรณีที่ผู้ไถ่ถอนไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย ให้บันทึกรายการเกี่ยวกับเอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งแสดงชื่อ ที่อยู่ของผู้ไถ่ถอนแทนบัตรประจำตัวประชาชน ลงในตัวรับจำนำ และให้ผู้ไถ่ถอนลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาในต้นขั้วตัวรับจำนำไว้เป็นหลักฐาน ถ้าใช้หัวแม่มือขวาไม่ได้ให้ใช้นิ้วมืออื่นแทนได้ แต่ต้องหมายเหตุว่าเป็นลายนิ้วมือข้างใด โดยให้พิมพ์ลายนิ้วมือให้ชัดเจนซึ่งสามารถตรวจสอบได้

กรณีผู้ไถ่ถอนมิได้เป็นผู้นำทรัพย์สินมาจำหน่ายด้วยตนเอง จะต้องมียกหนังสือมอบฉันทะของเจ้าของทรัพย์สินผู้จำหน่ายและให้ผู้ไถ่ถอน และมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารที่ทางราชการออกให้ในกรณีที่ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายของผู้จำหน่ายและผู้รับมอบฉันทะมาแสดงพร้อมกัน พร้อมทั้งให้นำสำเนาเอกสารดังกล่าวเพื่อประกอบเป็นหลักฐานในการไถ่ถอนด้วย

กรณีที่ผู้จำหน่ายตาย (พบศพและมีการออกใบมรณะบัตร) ถ้ามีการแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ให้ผู้จัดการมรดกเป็นผู้ดำเนินการไถ่ถอนเพื่อนำทรัพย์สินจำหน่ายดังกล่าวไปจัดการตามกฎหมายว่าด้วยมรดก สำหรับกรณีที่ไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ให้ทายาทผู้ประสงค์จะทำการไถ่ถอนไปแจ้งความกับพนักงานสอบสวน เพื่อให้บันทึกปากคำไว้เป็นหลักฐานว่า บุคคลดังกล่าวเป็นทายาทของผู้จำหน่ายและบรรดาทายาทที่มีสิทธิ์ในการรับมรดกทุกคนยินยอมให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้แทนในการขอไถ่ถอนเพื่อนำทรัพย์สินจำหน่ายไปจัดการตามกฎหมายว่าด้วยมรดก แล้วนำไปรับแจ้งความที่พนักงานสอบสวนออกให้มาเป็นหลักฐานแสดงในการไถ่ถอน หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อทำการสอบสวนให้ได้ความว่า ผู้ที่ประสงค์จะทำการไถ่ถอนเป็นทายาทของผู้จำหน่าย และบรรดาทายาทที่มีสิทธิ์ในการรับมรดกทุกคนยินยอมให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้แทนในการขอไถ่ถอน เพื่อนำทรัพย์สินจำหน่ายไปจัดการตามกฎหมายว่าด้วยมรดก และหากตัวรับจำหน่ายสูญหายหรือซำรุดจนไม่สามารถพิสูจน์ได้จากต้นขั้วตัวรับจำหน่ายเป็นฉบับเดียวกัน ให้ทายาทที่มีสิทธิ์ได้รับมรดกที่จะทำการไถ่ถอนนำหลักฐานการแจ้งความกับพนักงานสอบสวนที่แสดงว่าตัวรับจำหน่ายได้สูญหายหรือซำรุดจนไม่สามารถพิสูจน์ได้มาเป็นหลักฐานในการไถ่ถอนเพิ่มเติมด้วย

กรณีที่ผู้จำหน่ายสูญหาย (ไม่พบศพ) เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลเพื่อทำการไถ่ถอนทรัพย์สินจำหน่ายของผู้สูญหาย และศาลได้มีคำสั่งตามคำร้องขอแล้ว ตามมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้สถานธนาถนุบาลดำเนินการไถ่ถอนแก่บุคคลตามคำสั่งของศาลนั้น หากตัวรับจำหน่ายสูญหายหรือซำรุดจนไม่สามารถพิสูจน์ได้จากต้นขั้วตัวรับจำหน่ายว่าเป็นฉบับเดียวกัน ให้ทายาท ผู้ประสงค์จะทำการไถ่ถอนนำหลักฐานการแจ้งความกับพนักงานสอบสวนที่แสดงว่าตัวรับจำหน่ายได้สูญหายหรือซำรุดจนไม่สามารถพิสูจน์ได้มาเป็นหลักฐานในการไถ่ถอนเพิ่มเติมด้วย

กรณีที่ผู้จำหน่ายมีชีวิตอยู่และตัวรับจำหน่ายสูญหายหรือซำรุดจนไม่สามารถพิสูจน์ได้จากต้นขั้วตัวรับจำหน่ายว่าเป็นฉบับเดียวกัน ให้ผู้จำหน่ายแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน และถ้าผู้จำหน่ายต้องการที่จะไถ่ถอนทรัพย์สินจำหน่าย ให้ยื่นคำร้องต่อผู้จัดการสถานธนาถนุบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาถนุบาล และให้นำผู้นั้นไปตรวจสอบลายนิ้วมือที่ต้นขั้วตัวรับจำหน่ายที่สูญหายหรือซำรุด ถ้าเป็นลายนิ้วมือของคน ๑ เดียวกัน ผู้จัดการสถานธนาถนุบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาถนุบาล มีอำนาจสั่งให้ผู้ไถ่ถอนทรัพย์สินจำหน่ายนั้นได้แล้วบันทึกไว้ในคำร้องพร้อมทั้งให้ผู้จำหน่ายพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาไว้ในคำร้องเป็นหลักฐาน ถ้าใช้นิ้วหัวแม่มือขวาไม่ได้ใช้นิ้วมืออื่นแทนได้ แต่ต้องหมายเหตุว่าเป็นลายนิ้วมือของมือข้างใด โดยให้พิมพ์ลายนิ้วมือให้ชัดเจนซึ่งสามารถตรวจสอบได้ แล้วนำคำร้องติดแนบไว้กับตัวขั้วตัวรับจำหน่ายแทนตัวรับจำหน่ายที่สูญหายหรือซำรุดนั้น

กรณีที่ตัวรับจำนำสูญหาย ผู้จำนำจะแจ้งอายัดทรัพย์สินจำนำต่อผู้จัดการสถานธนาภิบาล หรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาลก็ได้ แต่ต้องส่งหลักฐานการแจ้งหายซึ่งออกโดยพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจท้องที่ที่ตัวรับจำนำหายให้ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันแจ้งอายัดทรัพย์สินจำนำ

(๓) ให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตรวจพิจารณาว่าตัวรับจำนำยังอยู่ในระยะเวลาของการไถ่ถอนหรือเป็นทรัพย์สินจำนำที่ต้องห้ามมิให้ไถ่ถอนตามข้อ ๑๕ หรือไม่ และให้เขียนจำนวนเงินค่าดอกเบี้ยที่จะเรียกเก็บตามระยะเวลาการจำนำไว้ด้านล่างของตัวรับจำนำ

(๔) ให้พนักงานบัญชีออกใบเสร็จรับเงินการไถ่ถอน (ส.ร.๕) ตามการคำนวณของผู้จัดการสถานธนาภิบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาล โดยมอบใบเสร็จรับเงินการไถ่ถอน (ส.ร.๕) ให้ผู้จัดการสถานธนาภิบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาล ส่วนตัวรับจำนำให้ส่งให้พนักงานรักษาของ เพื่อดำเนินการไถ่ถอนต่อไป

(๕) ให้ผู้จัดการสถานธนาภิบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาล เรียกเก็บเงินจากผู้ไถ่ถอนตามจำนวนที่ปรากฏตามตัวรับจำนำรวมกับดอกเบี้ย และให้เขียนจำนวนเงินค่าดอกเบี้ยที่เรียกเก็บตามระยะเวลาการจำนำไว้ด้านล่างของตัวรับจำนำตามใบเสร็จรับเงินการไถ่ถอน (ส.ร.๕) ที่พนักงานบัญชีออกให้ตามข้อ (๔) โดยให้ผู้จัดการสถานธนาภิบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาลส่งมอบทรัพย์สินจำนำ พร้อมทั้งใบเสร็จรับเงินการไถ่ถอน (ส.ร.๕) ให้ผู้ไถ่ถอนไว้เป็นหลักฐาน

(๖) ให้พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของ ดำเนินการเกี่ยวกับการไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำ ดังนี้

(๖.๑) นำตัวรับจำนำที่พนักงานบัญชีส่งมอบให้ตาม ข้อ ๑๗(๔) ลงรายการไถ่ถอนในสมุดพิเศษ ตามข้อ ๑๖

(๖.๒) นำทรัพย์สินรับจำนำที่ไถ่ถอนตามตัวรับจำนำออกจากที่เก็บรักษาและประทับตราในตัวรับจำนำซึ่งมีข้อความว่า “จ่ายของแล้ว”

(๖.๓) มอบทรัพย์สินจำนำและตัวรับจำนำให้พนักงานทะเบียนเพื่อดำเนินการตีตราไถ่ถอนในทะเบียนต่อไป

(๗) ให้พนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียน ดำเนินการเกี่ยวกับการไถ่ถอนทรัพย์สินจำนำ ดังนี้

(๗.๑) นำทรัพย์สินจำนำและตัวรับจำนำที่พนักงานรักษาของส่งมอบให้ตามข้อ

(๖) (๖.๓) ลงรายการไถ่ถอนมีข้อความว่า “ไถ่ถอนแล้ว” ในทะเบียนรับจำนำ (ส.ร.๒) และประทับตราวัน เดือน ปี ที่ไถ่ถอน

(๗.๒) มอบทรัพย์สินจำนำและตัวรับจำนำให้ผู้จัดการสถานธนาภิบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาลดำเนินการเพื่อไถ่ถอน

ให้ผู้จัดการสถานธนาภิบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาภิบาล ส่งมอบตัวรับจำนำให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัว และให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัวนำตัวรับจำนำติดไว้ที่ต้นขั้วตัวรับจำนำโดยให้บันทึกวัน เดือน ปีที่ไถ่ถอนในต้นขั้วตัวรับจำนำ

ข้อ ๑๘ การนำทรัพย์สินรับจำหน่ายในสตอร์จรูมออกเพื่อการไถ่ถอนประจำวันนั้น พนักงานรักษาของจะต้องนำออกเพื่อการไถ่ถอนด้วยตนเอง หากจำเป็นก็อนุญาตให้พนักงานสถานธนาอนุบาลตำแหน่งอื่นนำออกเพื่อการไถ่ถอนได้เป็นครั้งคราว แต่จะต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานรักษาของโดยใกล้ชิด

ข้อ ๑๙ ผู้จำหน่ายรายใดแจ้งตัวรับจำหน่ายและสถานธนาอนุบาลได้ออกตัวแทนหรือใบแทน ให้พนักงานรักษาของทำเครื่องหมายไว้เป็นที่สังเกตที่ทรัพย์สินจำหน่ายให้เห็นได้ชัด หรือแยกเก็บหรือทำบัญชี หรือปิดประกาศไว้ให้เห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๒๐ เมื่อมีการไถ่ถอนเกิดขึ้น ให้นำรายการลงในทะเบียนไถ่ถอนและดอกเบี้ย (ส.ธ.๓) และเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ให้รวมยอดทรัพย์สินไถ่ถอนและดอกเบี้ยเป็นประจำวันนำเข้าบัญชีเงินสดทางด้านรับ และนำค่าไถ่ถอนไปเข้าบัญชีแยกประเภทคุมยอดรับจำหน่ายและไถ่ถอน และบัญชีแยกประเภท รายได้รายจ่าย ในประเภทค่าดอกเบี้ยรับจำหน่าย ให้สำเนาทะเบียนไถ่ถอนและดอกเบี้ย (ส.ธ.๓) ส่งสำนักงาน จ.ส.ท.

ข้อ ๒๑ เมื่อปิดการรับจำหน่ายแต่ละวัน ให้ผู้จัดการสถานธนาอนุบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาอนุบาล พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของ พนักงานบัญชีและพนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียน พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัว ตรวจสอบให้ถูกต้องตรงกัน ดังนี้

(๑) จำนวนรายการของทรัพย์สินไถ่ถอนจะต้องตรงกันระหว่าง

(๑.๑) จำนวนตัวไถ่ถอนที่ผู้จัดการสถานธนาอนุบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาอนุบาลเรียกเก็บ

(๑.๒) จำนวนทรัพย์สินไถ่ถอนที่พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของลงไว้ในสมุดตาม ข้อ ๑๗ (๖) (๖.๑)

(๑.๓) จำนวนใบเสร็จที่พนักงานบัญชีออกให้ตาม ข้อ ๑๗(๔)

(๑.๔) จำนวนรายที่พนักงานทะเบียนจัดทำตาม ข้อ ๒๐

(๒) จำนวนเงินดอกเบี้ยของทรัพย์สินไถ่ถอนจะต้องตรงกันระหว่าง

(๒.๑) ตัวไถ่ถอนที่ผู้จัดการสถานธนาอนุบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาอนุบาลเก็บ

(๒.๒) จำนวนเงินดอกเบี้ยในใบเสร็จรับเงินการไถ่ถอน (ส.ธ.๕) ซึ่งพนักงานบัญชีออกให้ตาม ข้อ ๑๗(๔)

(๓) จำนวนเงินทรัพย์สินไถ่ถอนจะต้องตรงกันระหว่าง

(๓.๑) จำนวนเงินราคาทรัพย์สินจำหน่ายในตัวไถ่ถอนที่ผู้จัดการสถานธนาอนุบาลหรือผู้ช่วยผู้จัดการสถานธนาอนุบาลเก็บ

(๓.๒) จำนวนเงินราคาทรัพย์สินจำหน่ายในสมุดพิเศษที่พนักงานรักษาของหรือผู้ช่วยพนักงานรักษาของ ตามข้อ ๑๗(๖) (๖.๑)

(๓.๓) จำนวนเงินราคาทรัพย์สินรับจำหน่ายในสมุด ส.ธ.๓ ที่พนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียน

ข้อ ๒๒ เมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ให้พนักงานเขียนตัวหรือผู้ช่วยพนักงานเขียนตัวลงลายมือชื่อรับมอบตัวรับจำหน่ายที่มีผู้มาไถ่ถอนจากพนักงานทะเบียนหรือผู้ช่วยพนักงานทะเบียน โดยตรวจสอบให้ถูกต้องกับบัญชีทะเบียนไถ่ถอนและดอกเบี้ย (ส.ธ.๓) แล้วลงลายมือชื่อไว้ในสมุด ส.ธ. ๓ และทำการปิดตัวรับจำหน่ายที่ไถ่ถอนกับต้นขั้วตัวรับจำหน่ายให้เสร็จแต่ละวัน

หมวด ๔ การจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำ

ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด ประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่น เป็นประธานกรรมการ ผู้ตรวจการสถานธนาอนุบาล และผู้จัดการสถานธนาอนุบาล เป็นกรรมการ

คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมและดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำของสถานธนาอนุบาลแต่ละแห่งให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งของสำนักงาน ส.ธ.ท. และ สำนักงาน จ.ส.ท. โดยเคร่งครัด

ข้อ ๒๔ ให้พนักงานสถานธนาอนุบาลทุกคนเป็นเจ้าของหน้าที่ปฏิบัติงานจำหน่ายทรัพย์สินหลุด ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาของคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด และให้รับผิดชอบต่อหน้าที่ การงานตามที่คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดได้มอบหมายให้ปฏิบัติและรับผิดชอบในวันประมูล จำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำ

ถ้าสถานธนาอนุบาลใดจำเป็นต้องใช้พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลภายนอก เป็นเจ้าหน้าที่โฆษณาหรือควบคุมเครื่องขยายเสียงในวันทำการประมูลจำหน่าย ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำหน่าย ทรัพย์สินหลุดจำนำมีสิทธิ์ได้รับค่าเบี่ยงเสี่ยงในวันจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำตามอัตราที่สำนักงาน จ.ส.ท. กำหนด

ข้อ ๒๖ เมื่อทรัพย์สินจำนำหลุดเป็นสิทธิ์ของสถานธนาอนุบาลตามกฎหมายแล้ว ให้พนักงานรักษาของร่วมกับพนักงานบัญชี ทำบัญชีประเมินราคาทรัพย์สินหลุดเป็นกรรมสิทธิ์ (ส.ธ.๑๐) ของ แต่ละงวดขึ้นภายในวันที่สิบแปดของแต่ละเดือน และให้ตรวจสอบกับบัญชีแยกประเภทรับจำนำและได้ก่อน รายเดือน กับบัญชีคุมยอดสต็อกทรัพย์สินจำนำให้มีจำนวนถูกต้องตรงกัน แล้วจึงเสนอคณะกรรมการจำหน่าย ทรัพย์สินหลุด เพื่อประเมินราคาจำหน่ายตามระเบียบต่อไป

ข้อ ๒๗ ภายในวันที่ยี่สิบของแต่ละเดือน ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดร่วมกัน ประเมินราคาทรัพย์สินหลุดจำนำตามบัญชี ส.ธ.๑๐ การประเมินราคาทรัพย์สินหลุดจำนำให้ถือปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ทรัพย์สินหลุดประเภททองคำและนาฬิกา (ไม่มีประดับเพชร พลอย) ให้ถือราคาซื้อขายทองคำแท่งในวันประเมินราคาเป็นเกณฑ์ โดยหักค่าน้ำประสานทองได้ในอัตราบาทละ ไม่เกินร้อยละ ๖ ของราคาทองคำแท่ง และให้คิดคำนวณตามเปอร์เซ็นต์เนื้อทองและน้ำหนักของรูปพรรณนั้น ๆ ตามข้อเท็จจริง เมื่อเฉลี่ยแล้วจะต้องได้กำไรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินรับจำนำแต่ละราย

(๒) ทรัพย์สินหลุดประเภทเพชร พลอย ให้พิจารณาประเมินราคาตามมูลค่าของเพชร พลอยนั้น ๆ และบวกกับราคาตัวเรือนรูปพรรณ ตามสภาพและราคาซื้อขายที่แท้จริง เมื่อเฉลี่ยแล้วจะต้อง ได้กำไรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ ของจำนวนเงินรับจำนำแต่ละราย ถ้าเป็นทองรูปพรรณประดับพลอยชนิดที่ ไม่มีค่า ให้หักน้ำหนักพลอยนั้นได้ และประเมินราคาตามหลักเกณฑ์ใน (๑)

(๓) ทรัพย์สินหลุดประเภทอื่น ๆ นอกจากประเภทที่กล่าวมาแล้วในวรรคก่อน ให้พิจารณาประเมินราคาตามสภาพและราคาซื้อขายที่แท้จริงของทรัพย์สินหลุดนั้น ๆ เมื่อเฉลี่ยแล้วจะต้องได้กำไรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนเงินรับจำนำแต่ละราย

(๔) ทรัพย์สินหลุดจำนำที่ได้ส่งดอกเบียดติดต่อกันมาเป็นเวลานานปี อันเป็นเหตุให้ของเสื่อมสภาพหรือเสื่อมราคาลง หรือเพราะเหตุราคาตามภาวะเคลื่อนไหวในท้องตลาด ซึ่งไม่อาจประเมินราคาตามหลักเกณฑ์ใน (๑) (๒) และ (๓) ได้ให้ผู้จัดการสถานธนาณูบาลชี้แจงเหตุผลและแสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด เมื่อคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดพิจารณาเห็นชอบแล้ว จึงจะประเมินราคาตามที่เห็นสมควรได้ แต่ทั้งนี้ราคาที่ประเมินจะต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินทุนรับจำนำ และให้หมายเหตุความเห็นชอบของคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดไว้ใน ส.ธ. ๑๐ ด้วย

(๕) ทรัพย์สินหลุดจำนำรายใดที่คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดมีความเห็นไม่ตรงกันในการกำหนดราคาประเมิน ให้หมายเหตุใน ส.ธ.๑๐ ว่า ผู้จัดการสถานธนาณูบาลประเมินราคาเท่าใด และกรรมกรอื่น ๆ ประเมินราคาเท่าใด ให้ถือราคาประเมินที่สูงสุดเป็นเกณฑ์ในการประมูลจำหน่าย หากทรัพย์สินหลุดจำนำดังกล่าวจำหน่ายไม่ได้ให้กรรมกรที่เป็นผู้ประเมินสูงสุดเป็นผู้รับผิดชอบ เว้นแต่สำนักงาน จ.ส.ท. จะสั่งการเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๘ เมื่อคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด ประเมินราคาทรัพย์สินหลุดจำนำตามความในข้อ ๒๗ เสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่งบัญชี ส.ธ. ๑๐ ถึงสำนักงาน จ.ส.ท. ก่อนวันทำการประมูลจำหน่ายอย่างช้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อสำนักงาน จ.ส.ท. จะได้มีเวลาตรวจสอบและทักท้วงทันต่อเหตุการณ์

ข้อ ๒๙ สำนักงาน จ.ส.ท. มีอำนาจที่จะสั่งระงับมิให้สถานธนาณูบาลนำทรัพย์สินหลุดจำนำบางรายการหรือทุกรายการออกประมูลจำหน่าย เมื่อสำนักงาน จ.ส.ท. พิจารณาเห็นว่าคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดได้ประเมินราคาทรัพย์สินหลุดจำนำไว้ในราคาที่ต่ำกว่าราคาอันสมควร

ข้อ ๓๐ ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด ปิดประกาศรายการทรัพย์สินหลุด และกำหนดวันจำหน่ายไว้ ณ หน้าสถานธนาณูบาลพร้อมกับโฆษณาให้ประชาชนทราบก่อนวันจำหน่ายไม่น้อยกว่าสามวัน

ข้อ ๓๑ การเก็บรักษาทรัพย์สินหลุดจำนำที่รอการจำหน่าย ให้นำความในข้อ ๑๓ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำก่อนกำหนดวันประมูลจำหน่ายโดยผลการหรือนำไปใช้เป็นส่วนตัว ในกรณีมีความจำเป็นต้องนำทรัพย์สินหลุดจำนำที่ซำรุคไปซ่อมแซมให้ขออนุมัติต่อผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ ๓๒ เมื่อถึงกำหนดวันประมูลจำหน่าย ให้ผู้จัดการสถานธนาณูบาลและพนักงานรักษาของมอบทรัพย์สินหลุดจำนำตามบัญชี ส.ธ.๑๐ ให้กับคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดเพื่อนำออกทำการประมูลจำหน่าย หลังจากได้ตรวจเรียบร้อยแล้วให้ทรัพย์สินหลุดจำนำดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดตลอดเวลาทำการประมูลจำหน่าย

ข้อ ๓๓ ทรัพย์สินหลุดจำหน่ายในงวดใด ให้พยายามจำหน่ายให้หมดสิ้นในงวดนั้น

ในขณะที่ทำการประมูลจำหน่าย ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดควบคุมเจ้าหน้าที่ นำทรัพย์สินหลุดออกประมูลจำหน่ายทุกรายการ ยกเว้นทองคำโดยให้ประชาสัมพันธ์กับผู้สนใจซื้อได้โดยตรง หรือตามที่ประชาชนผู้ซื้อเรียกร้องให้นำออกประมูล จนกว่าจะครบถ้วนตามบัญชี ส.ช. ๑๐ นอกจากทรัพย์สินหลุดประเภทเสื้อผ้าให้ประมูลจำหน่ายด้วยวิธีหมากองได้ ห้ามมิให้ผู้ใดกักกันของที่มีราคาไว้เพื่อซื้อขายกันเองในภายหลัง

ทรัพย์สินหลุดที่ได้ผ่านการประมูลจำหน่ายแล้วตามความในวรรคสองแต่จำหน่ายไม่ได้ ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดทำการประมูลจำหน่ายด้วยวิธีหมากองหรือวิธีตกลงราคากันอีกครั้งหนึ่งในราคาที่ไมต่ำกว่าราคาประเมินของคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุด หรือตามราคาที่สำนักงาน จ.ส.ท.ได้ทักท้วง โดยเฉพาะทรัพย์สินหลุดประเภททองคำและนาฬิกา ให้จำหน่ายตามราคาในท้องตลาดของวันจำหน่าย

กรณีราคาทองคำในวันจำหน่ายทรัพย์สินหลุดมีความผันผวนทำให้ทรัพย์สินหลุดประเภททองคำและนาฬิกา (ไม่มีประดับเพชร พลอย) หากไม่สามารถจำหน่ายให้ได้กำไรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินรับจำหน่ายแต่ละราย ให้จำหน่ายได้ตามความเป็นจริง แต่ต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินทุนรับจำหน่ายแต่ละราย ทั้งนี้ ทรัพย์สินหลุดดังกล่าวจะต้องรับจำหน่ายไว้ไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของราคาซื้อขายทองคำแท่งในวันรับจำหน่าย

ข้อ ๓๔ เมื่อคณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดได้ปฏิบัติตามความในข้อ ๓๓ โดยครบถ้วนแล้ว หากยังมีทรัพย์สินหลุดจำหน่ายไม่ได้อีก ให้ผู้จัดการสถานธนาณูบาลรับซื้อทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่ายนั้น ให้หมดสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันประมูลจำหน่าย ตามหลักเกณฑ์ราคาจำหน่าย ข้อ ๓๓ วรรคสามและวรรคสี่ และให้ผู้จัดการสถานธนาณูบาลชำระเงินค่าทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่าย พร้อมกับเข้าบัญชีให้เรียบร้อยในวันที่ได้รับของไปโดยไม่ต้องเก็บรักษาไว้เพื่อรอการจำหน่ายในงวดต่อไปอีก

ในกรณีผู้จัดการสถานธนาณูบาลผู้รับผิดชอบ มิได้ประจำการอยู่ ณ สถานธนาณูบาลแห่งเดิม เนื่องจากย้ายหรือพ้นจากหน้าที่ด้วยเหตุอื่นนอกจากตาย และผู้จัดการสถานธนาณูบาลคนปัจจุบันไม่ประสงค์ที่จะรับซื้อทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่าย ซึ่งมีใช้อยู่ในความรับผิดชอบของตน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งบัญชีทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่ายให้ผู้จัดการสถานธนาณูบาลผู้รับผิดชอบนั้นทราบ และให้ผู้จัดการสถานธนาณูบาลผู้รับผิดชอบจัดการรับซื้อทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่ายให้หมดสิ้นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันประมูลจำหน่าย

ในกรณีผู้จัดการสถานธนาณูบาลผู้รับผิดชอบ พ้นจากหน้าที่เพราะเหตุตาย ให้ทายาทผู้รับมรดกของผู้ตายหรือผู้ค้ำประกันเป็นผู้รับผิดชอบแทน และให้ปฏิบัติตามความในวรรคสอง

ถ้าหากผู้จัดการสถานธนาณูบาลผู้รับผิดชอบหรือผู้รับผิดชอบแทน ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานให้สำนักงาน จ.ส.ท.ทราบทันที เพื่อสำนักงาน จ.ส.ท. จะได้พิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ผู้จัดการสถานธนาณูบาลผู้รับผิดชอบตามความในวรรคก่อน หมายถึงบุคคลผู้ซึ่งเป็นผู้รับจำหน่ายทรัพย์สินจำหน่ายในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้จัดการสถานธนาณูบาลนั้นอยู่ และทรัพย์สินจำหน่ายนั้นได้ตกเป็นทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่ายในภายหลัง ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อทรัพย์สินหลุดจำหน่ายนั้นตามระเบียบ

ข้อ ๓๕ ให้พนักงานบัญชีรับเงินจำหน่ายทรัพย์สินหลุด ออกใบเสร็จรับเงิน (ส.ร.๕) ให้แก่ผู้ซื้อในขณะที่ชำระเงินทุกราย และให้รวบรวมสำเนาใบเสร็จรับเงินส่งสำนักงาน จ.ส.ท. พร้อมกับรายงานผลการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดตามความในข้อ ๓๔

ข้อ ๓๖ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดจำหน่ายหรือซื้อทรัพย์สินหลุดจำหน่ายด้วยเงินเชื่อหรือด้วยวิธีผ่อนส่งโดยเด็ดขาด

ข้อ ๓๗ เมื่อการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำหน่ายได้สิ้นสุดลงในวันทำการประมูลจำหน่ายแล้ว ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดปิดบัญชีการจำหน่าย และมอบเงินที่จำหน่ายได้ทั้งสิ้นให้กับคณะกรรมการรักษาเงินสถานธนาอนุบาล และให้คณะกรรมการรักษาเงินนำเงินจำนวนที่ได้รับมอบมานั้นเก็บรักษาไว้ในตู้นิรภัยของสถานธนาอนุบาล พร้อมกับนำเข้าบัญชีเงินสดให้เรียบร้อยในวันจำหน่ายตามระเบียบว่าด้วยการเงินและการบัญชี

ถ้ามีทรัพย์สินหลุดจำหน่ายค้างจำหน่าย โดยผู้จัดการสถานธนาอนุบาลผู้รับผิดชอบยังมีได้รับซื้อไป ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดมอบทรัพย์สินหลุดค้างจำหน่ายนั้นให้ผู้จัดการสถานธนาอนุบาล และพนักงานรักษาของ เก็บรักษาไว้ ให้นำความในข้อ ๑๓ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดรายงานผลการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำหน่ายให้สำนักงาน จ.ส.ท. ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันทำการจำหน่ายทุกครั้ง ตามแบบบันทึกและแบบบัญชีต่าง ๆ ที่สำนักงาน จ.ส.ท. กำหนด

ข้อ ๓๙ สถานธนาอนุบาลใดมีทรัพย์สินหลุดจำหน่ายเกินกว่า ๒๐๐ รายต่อเดือน ให้แยกทำบัญชี ส.ร.๑๐ เป็นสองงวด และทำการประมูลจำหน่ายเดือนละสองครั้ง สถานธนาอนุบาลใดมีทรัพย์สินหลุดจำหน่ายต่ำกว่า ๕๐ รายต่อเดือน จะทำการประมูลจำหน่ายสองเดือนต่อครั้งก็ได้

สถานธนาอนุบาลแห่งที่เปิดใหม่ ก่อนจะทำการประมูลจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำหน่ายในครั้งแรก ให้ขออนุมัติการจำหน่ายต่อสำนักงาน จ.ส.ท. เพื่อสำนักงาน จ.ส.ท. จะได้ส่งเจ้าหน้าที่มาช่วยแนะนำวิธีการประมูลจำหน่าย

ข้อ ๔๐ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจำหน่ายทรัพย์สินหลุดผู้หนึ่งผู้ใดบกพร่องต่อหน้าที่หรือละเมิดต่อระเบียบการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายหรือขาดประโยชน์ รายได้ของสถานธนาอนุบาลอันควรที่จะได้รับ จะถูกพิจารณาโทษหรือให้ชดใช้ค่าเสียหายตามแก่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายไพรัตน์ สกลพันธ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ประธานกรรมการ จ.ส.ท.